

Brüssel, 11. mai 2017
(OR. en)

9080/17

FREMP 58	COPEN 141
JAI 411	EJUSTICE 62
COHOM 60	FRONT 210
CATS 42	GENVAL 54
CULT 59	INF 90
EDUC 179	DAPIX 178
EMCO 4	SAN 193
SOC 332	ANTIDISCRIM 22
COSI 97	DROIPEN 59
VISA 168	TELECOM 114
SCHENGEN 19	TRANS 175
COMPET 332	JEUN 63
COCON 12	JUSTCIV 105

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 11. mai 2017

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 8028/1/17 REV 1

Teema: Nõukogu järelused, mis käsitlevad 2017. aasta aruannet ELi kodakondsuse kohta (vastu võetud 11. mail 2017)

Delegatsioonidele edastatakse lisas 11. mail 2017 toimunud nõukogu 3533. istungil vastu võetud nõukogu järelused, mis käsitlevad 2017. aasta aruannet ELi kodakondsuse kohta.

Nõukogu järelused, mis käsitlevad 2017. aasta aruannet ELi kodakondsuse kohta**1. Sissejuhatus**

Inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine, sallivus ning kultuurilise ja keelilise mitmekesisuse austamine tugevdavad euroopalikku elulaadi ning on üliolulised Euroopa-identiteedi kujundamisel.

ELi kodakondsus on väga oluline Euroopa-identiteedi osa. Seda arvesse võttes kordab nõukogu oma 2013. aasta järeldusi¹. ELi kodakondsusega seotud õiguste edendamine, kaitsmine ja tugevdamine on jätkuvalt ELi põhiprioriteet, mida tuleks tugevdada.

Nõukogu väljendab heameelt 2013. aasta ELi kodakondsuse aruandes seatud prioriteetide rakendamisel tehtud edusammude üle ning tunnustab jõupingutusi, mida komisjon ja liikmesriigid on teinud ELi õiguste ja ühiste väärtuste ning eurooplaste vahelise solidaarsuse edendamisel, suurendades Euroopa kodanike usaldust ühise Euroopa-projekti vastu.

Nõukogu tervitab komisjoni 2017. aasta aruannet ELi kodakondsuse kohta² kui tegevuskava aastateks 2017–2019, milles tuuakse esile eelkõige järgmised prioriteedid:

- a) ELi kodakondsusega seotud õiguste ja ELi ühiste väärtuste edendamine, kaitsmine ja tugevdamine, kaasa arvatud ulatusliku teadlikkuse suurendamise kampaania kaudu;
- b) kodanike ELi demokraatlikus elus osalemise suurendamine ja paremaks muutmine;
- c) ELi kodanike igapäevaelu lihtsustamine, eelkõige õiguslike, menetluslike ja tehnoloogiliste takistuste eemaldamise teel, ning

---

¹ Dok 16187/13.

² Dok 5549/17 REV1.

d) julgeoleku suurendamine ja võrdsuse edendamine ning kõigi inimeste kaitsmine ELis diskrimineerimise eest.

2. Nõukogu rõhutab asjaolu, et nende eesmärkide saavutamiseks peavad ühendama jõud kõik Euroopa institutsioonid ja liikmesriigid, kuna eurooplaste õiguste tegelik tagamine on ühine siht ja vastutus.

Nõukogu

2.1 kutsub komisjoni üles:

tegema tööd 2017. aasta ELi kodakondsuse aruandes seatud prioriteetide täitmise nimel ning jätkama oma jõupingutusi ELi kodakondsuse edendamisel ja selliste tõkete kõrvaldamisel, mis takistavad kodanikel oma ELi õiguste kasutamist, ning eelkõige:

- a) jätkuvalt toetama ja arendama programme³, mille raames rahastatakse meetmeid, millega suurendatakse teadlikkust ja teadmisi ELi kodakondsusest ja selle alusväärtustest tulenevatest õigustest, ning tagama nende programmide parim võimalik mõju;
- b) korraldama 2017.–2018. aastal kogu ELi hõlmava teabe- ja teadlikkuse suurendamise kampaania, milles käsitletakse ELi kodakondsusega seotud õigusi, sealhulgas konsulaarkaitset ja valimisõigusi, pidades silmas 2019. aastal ees seisvaid Euroopa Parlamendi valimisi;
- c) jätkuvalt jälgima ja hindama, kas ELi tasandil on vaja võtta meetmeid, et veelgi rohkem kaitsta ja edendada ELi kodakondsusest ja selle alusväärtustest tulenevaid õigusi;
- d) tõhustama kodanike dialooge ja innustama avalike arutelude pidamist, kaasates nii palju kui võimalik riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi eestkõnelejaid, eesmärgiga hõlbustada ja parandada üldsuse arusaama ELi mõjust kodanike igapäevaelule;

---

³ Sealhulgas õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programm ning programm „Kodanike Euroopa“.

- e) edendama ja tõhustama kodanike osalemist demokraatlikus elus, muu hulgas järgmise abil:
- i) soodustades selliste liikmesriikide parimate tavade kasutamist, mis aitavad kodanikel hääletada või kandideerida ELi valimistel, ning kaaludes mitmekeelse standardvormi väljatöötamist, et hõlbustada kiiret teabevahetust liikmesriikides määratud kontaktasutuste vahel seoses kodanike kandideerimisõigusega teises liikmesriigis elades, nagu on osutatud direktiivi 93/109/EÜ (mida on muudetud direktiiviga 2013/1/EL) artikli 6 lõigetes 2 ja 3;
  - ii) piiriülene juurdepääs poliitilistele uudistele;
  - iii) konkreetsed meetmed, mille eesmärk on suurendada valimisaktiivsust, sealhulgas aktiivsust alaesindatud valijarühmade, näiteks esmakordsete hääletajate ja naiste seas;
- f) tegema seoses Euroopa kodanikualgatusega kiiresti lõplikud järeldused esimesele rakendusaruandele järgnenud ulatuslikust läbivaatamisest ning esitama ettepanekud algatuse paremaks muutmiseks ja selle kasutajasõbralikkuse suurendamiseks, nii praktiliste kui ka õiguslike meetmetega, eelkõige mis puudutab tehnilisi sätteid (nt tähtajad), võttes arvesse institutsioonide, liikmesriikide ja kodanikuühiskonna panust. Euroopa kodanikualgatuse seisu ja sellega seoses saavutatud edu tuleks kajastada järgmises kodakondsuse aruandes;
- g) järgima 2017. aasta ELi kodakondsuse aruandega seatud head eeskujud ja avaldama oma dokumendid kõigis ametlikes keeltes, nii et kodanikud kogu ELis saaksid neid dokumente lugeda oma emakeeles;
- h) jätkama oma jõupingutusi kehtivate tsiviilõigusnormide parema toimimise tagamisel, eelkõige seoses järgneva:
- i) rahvusvahelised pärimisasjad, jätkates teadlikkuse suurendamist pärimisasju käsitlevate liidu õigusnormide õigest ja tõhusast kohaldamisest;

- ii) innustada kolmandaid riike ühinema rahvusvahelise lapseröövi tsiviilõiguslikke küsimusi käsitleva 1980. aasta Haagi konventsiooniga ja seda rakendama;
- i) soodustama kogu Euroopas noorte sotsiaalset kaasamist ja liikuvust, töötades välja, edendades ja tugevdades selliseid programme nagu Erasmus+ ja Euroopa vabatahtlik teenistus;
- j) soodustama õpetajate kutsealast arengut, tagades selleks muu hulgas veebiplatvormid kasutajate vahel heade tavade jagamiseks ja ühiste piiriüleste projektide väljaarendamiseks (School Education Gateway, Teacher Academy, Open Education Europa, eTwinning);
- k) hõlbustama veelgi koostalitlust ja edendama mitmeliigilisi liikumisvõimalusi kogu ELis, et muuta liikuvus ELi kodanike, sealhulgas piiratud liikumisvõimega isikute jaoks tõhusamaks ja kasutajasõbralikumaks, parandades selleks süsteemide ja teenuste koostalitlust ja ühilduvust ning soodustades kolmandate poolte võimalusi tegeleda piletite pakkumisega;
- l) suurendama kodanike julgeolekut, toetades selleks jätkuvalt Euroopa julgeoleku tegevuskava rakendamist ja parandades vajaduse korral isikut tõendavate dokumentide, elamislubade ja reisidokumentide turvalisust;
- m) jälgima jätkuvalt olukorda, tagamaks, et ELi õigusnorme, eelkõige 2012. aasta ohvrite õiguste direktiivi ja 2011. aasta inimkaubanduse vastast direktiivi rakendatakse õigesti, nii et ohvrid saaksid tegelikult oma õigusi täielikult kasutada;
- n) esitama vastavalt komisjoni tööprogrammile Euroopa sotsiaalõiguste samba raames algatuse töötavate perekondade töö- ja eraelu vahel tasakaalu leidmisega seotud raksuste käsitlemiseks ning edendama soolist võrdõiguslikkust;

- o) innustama ELi kodanikke kasutama olemasolevaid vahendeid ELi institutsioonide dokumentidele (eelkõige määruse (EÜ) nr 1049/2001⁴ artikli 11 kohaselt loodud avalikele registritele) juurde pääsemiseks ning propageerima selliste vahendite kasutamist;

2.2 kutsub liikmesriike üles:

- a) edendama ELi kodakondsust ning sellega seotud väärtusi ja õigusi, kaasates nii palju kui võimalik kodanikuühiskonda, ja toetama ELi kodanikke kõnealuste õiguste kasutamisel;
- b) toetama kogu ELi hõlmavat teabe- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniat ELi kodakondsusega seotud õiguste, sealhulgas konsulaarkaitse ja valimisõiguste teemal, pidades silmas 2019. aastal ees seisvaid Euroopa Parlamendi valimisi, ning selles osalema;
- c) edendama kodanike osalemist ELi demokraatlikus protsessis, näiteks teavitades selleks kodanikke paremini nende õigusest hääletada kohalikel ja Euroopa Parlamendi valimistel ning kõrvaldades tõkked nendel osalemiselt;
- d) kodakondsuse andmisel või äravõtmisel (millega seega antakse või võetakse ära ELi kodakondsus) tegutsema vastavalt lojaalse koostöö põhimõttele ning järgima Euroopa Kohtu seatud piiranguid;
- e) tagama, et direktiiv, mis käsitleb koordineerimis- ja koostöömeetmeid, millega hõlbustatakse liidu esindamata kodanike konsulaarkaitset kolmandates riikides,⁵ võetakse üle korrektset ja õigel ajal;

---

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43–48).

⁵ Direktiiv (EL) 2015/637, mis käsitleb koordineerimis- ja koostöömeetmeid, millega hõlbustatakse liidu esindamata kodanike konsulaarkaitset kolmandates riikides ning tunnistatakse kehtetuks otsus 95/553/EÜ (ELT L 106, 24.4.2015, lk 1–13).

- f) paremini abistama liikuvaid ELi kodanikke, tagades selle, et kohalikud ametiasutused võtavad arvesse teatavate avalike dokumentide esitamise lihtsustatud nõudeid,⁶ näiteks võimalus täita dokumente veebis, ja vähendades bürokraatiat perekonnaõiguses vajalike meetmete kehtestamise teel, millega tagatakse lapse huvide kaitse;
- g) toetama komisjoni ettepanekut luua ühtne digivärv, mis annab juurdepääsu ühtse turuga seotud õigusi ja kohustusi käsitlevale teabele ning võimaldab kodanikel ja ettevõtetel täita kõige olulisemaid haldusprotseduure veebis ning seda ka piiriülestel kasutajatel;
- h) tõhustama tsiviil- ja kriminaalasjades tehtud otsuste ja kohtuotsuste vastastikust tunnustamist;
- i) toetama komisjoni kodanikele ja õiguspraktikutele selliste vahendite kättesaadavaks tegemisel, mille eesmärk on suurendada teadlikkust ja hõlbustada liidu õiguse kohaldamist tsiviilõiguse valdkonnas, eelkõige tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku kaudu;
- j) uurima võimalusi, kuidas tugevdada isikute, eelkõige laste õigusi kohtumenetlustes, et hõlbustada piiriülese mõjuga perekonnaõiguse küsimustes ning tsiviil- ja kaubandusküsimustes tehtud kohtuotsuste jõustamist⁷;
- k) rakendama tihedas koostöös komisjoniga ELi noorte töökava (2016–2018), eelkõige meetmeid, mille eesmärk on edendada kõigi noorte kodanikuaktiivsust ja suurendada nende osalemist Euroopa demokraatia elluviimisel ja Euroopa kodanikuühiskonnas⁸;

---

⁶ 6. juuli 2016. aasta määrus (EL) nr 2016/1191, millega edendatakse kodanike vaba liikumist, lihtsustades teatavate avalike dokumentide Euroopa Liidus esitamise nõudeid, ELT L 200, 26.7.2016, lk 1–136.

⁷ Vastavalt Euroopa Ülemkogu 26.–27. juuni 2014. aasta järeldustele (EUCO 79/14).

⁸ Kooskõlas Euroopa Liidu noorte töökavaga (2016–2018), ELT 2015/C 417/01.

- l) edendama oskuste arendamist, piiriüleseid haridus-, koolitus- ja vabatahtliku tegevuse võimalusi⁹ ning aitama kõrvaldada tudengite, praktikantide, õpetajate ja muude töötajate ees seisvaid takistusi ning seda kogu ELis, milleks on vaja parandada arusaama oskustest ja kvalifikatsioonidest ja suurendada nende läbipaistvust;
- m) rakendama tulemuslikult Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegiat (2015–2020)¹⁰, järgides seejuures täielikult põhiõigusi ja isikuandmete kaitse põhimõtet;
- n) andma jõulisema signaali selle kohta, et naistevastase vägivalda kõikidesse vormidesse suhtutakse nulltolerantsiga,¹¹ ja järgima komisjoni algatust pühendada 2017. aasta naistevastase vägivalda vastu võitlemisele;
- o) täitma oma kohustusi ja lubadust võidelda mistahes põhjusel asetleidva diskrimineerimise vastu, nagu soo, rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu;
- p) võtma edasisi meetmeid selleks, et tihedas koostöös komisjoniga parandada romade majanduslikku ja sotsiaalset kaasamist ja integreerimist ELis¹².

---

⁹ Kooskõlas nõukogu järeldustega Euroopa noortesse investeerimise kohta, eelkõige Euroopa solidaarsuskorpuse kontekstis (dok 5860/17).

¹⁰ Dok 9798/15.

¹¹ Kooskõlas nõukogu järeldustega, mis võeti vastu 2010. aastal (järeldused naistevastase vägivalda kaotamise kohta Euroopa Liidus ning järeldused, mis käsitlevad naistevastase vägivalda ennetamise ja selle ohvrite eest hoolitsemise parandamist õiguskaitse raames) ja 2014. aastal (dok 9543/2014).

¹² Tegutsedes romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate ELi 2020. aasta raamistiku alusel (ELT C 258, 2.9.2011, lk 6) ja kooskõlas ELi tasandil võetud kohustustega, millest kõige hiljutisemad on 2013. aastal vastu võetud nõukogu soovitus (ELT C 378, 24.12.2013, lk 1) ja 2016. aastal vastu võetud nõukogu järeldused (dok 15406/16).